

Брюксел, 5 май 2026 г.
(OR. en)

8265/26

Междуинституционално досие:
2025/0222 (COD)

EDUC 115
JEUN 54
SPORT 21
SOC 198
COMPET 439
DIGIT 104
ENV 364
IA 84
CODEC 691
CADREFIN 193
FIN 607

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Съвета

Относно: Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „Еразъм+“ за периода 2028—2034 г. и за отмяна на регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888
– *Частичен общ подход*

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 16 юли 2025 г. Комисията прие предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „Еразъм+“ за периода 2028 – 2034 г. и за отмяна на регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888. Предложеният регламент има за цел да се създаде приемник на програмата „Еразъм+“ за периода 2021 – 2027 г., като същевременно се обединят две програми на Съюза: „Еразъм+“ и Европейският корпус за солидарност (ЕКС).

2. Набелязаната от Комисията обща цел на новата програма е да допринесе за изграждането на устойчива, конкурентоспособна и сплотена Европа чрез насърчаване на висококачествено учене през целия живот, повишаване на житейските и работните умения и компетентности за всички, като същевременно се утвърждават ценностите на Съюза, демократичното и общественото участие, солидарността, социалното приобщаване и равните възможности в ЕС и извън него. Новата програма е обявена като ключов инструмент за изграждането на Съюза на уменията, за развитието на европейското пространство за образование и за подпомагането на осъществяването на европейското стратегическо сътрудничество в областта на образованието и обучението, включително на свързаните с него секторни програми.

II. РАБОТА В ДРУГИТЕ ИНСТИТУЦИИ

3. Европейският парламент определи Богдан Анджей ЗДРОЙЕВСКИ (ЕНП, Полша) за докладчик по досието. По предложението все още се очаква решение на комисията.
4. Европейският икономически и социален комитет даде становището си¹ на 22 януари 2026 г. Становището на Комитета на регионите все още не е получено на този етап.

III. РАБОТА В СЪВЕТА И НЕГОВИТЕ ПОДГОТВИТЕЛНИ ОРГАНИ

5. В продължение на две председателства се работи интензивно по предложението. По време на датското председателство Комитетът по образование обсъди предложението на шест заседания (17 юли, 8 септември, 17 – 18 септември, 8 – 9 октомври, 20 октомври и 29 октомври 2025 г.). Бяха изготвени два компромисни текста и на 27 ноември 2025 г. на Съвета беше представен доклад за напредъка.
6. Кипърското председателство продължи работата на датското председателство. Обсъжданията по досието продължиха в Комитета по образование на 12 и 23 януари, 5 – 6 и 19 – 20 февруари, 2, 12 – 13 и 23 – 24 март, 1 и 15 април въз основа на още шест компромисни текста. За да се улеснят преговорите по ключови елементи от проекта за регламент, председателството представи четири тематични документа (един относно приемствеността от ЕКС, два относно управлението и четвърти относно стипендиите).

---

¹ SOC/842.

7. На 29 април 2026 г. Комитетът на постоянните представители разгледа компромисния текст, изложен в документ 8264/26. По искане на пет делегации председателството реши да добави определение за алиансите на европейски университети в член 2 (определение 20 в приложената бележка). Всички делегации бяха в състояние да подкрепят така измененния текст, с изключение на една делегация, която поддържа обща резерва за разглеждане.

IV. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА КОМПРОМИСНИЯ ТЕКСТ НА ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО

8. Председателството счита, че компромисният текст, изложен в приложението², постига точен баланс между позициите, изразени от държавите членки относно бъдещата програма „Еразъм+“, отговаряйки на техните опасения и отчитайки надлежно техните становища.
9. Тъй като предложеният регламент е част от пакета предложения, свързани с многогодишната финансова рамка (МФР), всички разпоредби в текста с отражение върху бюджета или съответстващи на елементите, които са част от хоризонталните преговори по МФР, са поставени в скоби и поради това са изключени от частичния общ подход до постигането на по-нататъшен напредък по МФР. Тези разпоредби – в квадратни скоби в текста – се отнасят до съображения 36 и 44, продължителността на програмата, посочена в член 1 (*Предмет*), член 9 (*Бюджет*) и член 16.3 (*Информация, комуникация и разпространение*). Възможността за индикативно разпределение по сектори на Програмата беше обсъдена от Работната група *ad hoc* по Многогодишната финансова рамка (AHWP MFF) на 24 март 2026 г.

---

² В компромисния текст, поместен в приложението, измененията на предложението на Комисията (док. 11748/25 – COM (2025) 549 final) са подчертани, а заличеният текст е отбелязан с [...]. Измененията в подразделенията на акта и техните заглавия, както са дадени в предложението на Комисията, са отбелязани с двойно подчертаване.

10. **Основните въпроси**, обхванати от компромисния текст на председателството, са следните:

а) **Управление**

След възстановяването на програмния комитет (член 22а) процесът на засилване на ролята на държавите членки в управлението на бъдещата програма продължи, в отговор на искането на повечето делегации за промяна на статуквото и оптимизиране на процеса, чрез който новите действия получават финансиране. Интензивните дискусии доведоха до разработването на пълноценен модел на управление, чийто акцент е върху работните програми и засиления контрол от страна на държавите членки (член 15 — *Работна програма*). В рамките на този модел са предвидени два различни вида работни програми:

- i) „работна програма за нови действия“ за първоначално включване на нови действия при пряко управление; всички такива действия трябва да бъдат предложени от Комисията въз основа на предварително определени критерии (параграф 2, букви а), б), в) и г);
- ii) „редовна работна програма“, чрез която действията могат да продължат да получават финансиране след първоначалното им изпълнение след оценка от Комисията, в която се анализира, наред с другото, степента, в която тези действия изпълняват целите на Програмата и критериите, посочени в параграф 2.

Понятието „ново действие“ е определено в член 2 (определение 15а). Предвидена е и клауза „без становище“ в съответствие с член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011. Съображения 46а, 46б и 46в допълват набора от разпоредби относно управлението, чиято цел е да се гарантира засилен контрол от страна на държавите членки, предвидимост и прозрачност, като същевременно се запази гъвкавостта.

б) **Приемственост от ЕКС**

Делегациите решително изразиха позиции, че е необходимо да се гарантира приемствеността на инициативите на ЕКС в програмата „Еразъм+“ за периода след 2027 г. Обсъжданията бяха улеснени от тематичен документ на председателството, който предостави разяснения за това как елементите на програмата за ЕКС са включени в настоящия проект за регламент. Съответните изменения са включени в член 4а (*Младеш*), параграф 1, букви б) и в), за да се включат разпоредби за действия, които понастоящем се изпълняват по програмата за ЕКС. В буква в) от същия член се споменават доброволческите дейности на Европейския корпус за солидарност, включително доброволчеството в рамките на Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ, като по този начин твърдо се заявява приемствеността с една от предходните програми в бъдещата програма „Еразъм+“. Определение 17 в член 2 и съображения 20 и 48 имат същата насоченост.

в) **Видимост на всички сектори, обхванати от Програмата**

Въз основа на работата, извършена през предходното полугодие, председателството продължи да работи по искането на делегациите за засилване на видимото присъствие на секторите на младежта и спорта. След добавянето на новите членове 4а (*Младеш*) и 4б (*Спорт*) член 6 (*Сътрудничество между организациите и институциите*) беше разделен на параграфи, посветени на образованието и обучението, младежта и спорта. В буква а) от член 7 (*Подкрепа за разработването на политики*) е извършена същата реорганизация по сектори.

г) **Трети държави, асоциирани към Програмата**

Хоризонталната тема, обхваната от член 13 (*Трети държави, асоциирани към Програмата*), и свързаното с него съображение 46 бяха предмет на интензивни обсъждания. В отговор на опасенията на държавите членки във връзка с новата концепция за частично асоцииране към Програмата бяха въведени специфични критерии за отделни категории трети държави (член 13, параграф 4, букви а), б), в) и г). По-специално третите държави, които са частично асоциирани към програмата, трябва да зачитат ценностите на Съюза, като за всички трети държави, които не попадат в обхвата на параграф 1, буква а) от същия член, беше поискан единен модел на частично асоцииране към Програмата.

д) Възможности за развитие на талантите и високите постижения

Новата инициатива, предложена от Комисията под наименованието „стипендии по програма „Еразъм+“ в стратегически образователни области“ (член 5, буква а), беше задълбочено обсъдена в многобройните ѝ аспекти (въздействие върху бюджета на Програмата, възможни допълнителни източници на финансиране, европейска добавена стойност, цел и обхват, обхванати нива по Европейската квалификационна рамка, бенефициери, географски баланс и т.н.). Важен елемент от преговорите беше колективният призив за засилен контрол от страна на държавите членки и за участието им в разработването на действието. Набелязаната от председателството компромисна област включва ново наименование на действието (*възможности за развитие на талантите и високите постижения*), коригиран обхват на член 5, буква а) и специални разпоредби за управлението (член 15, параграфи 3 и 6, както и съображения 27, 46б и 46г), отразяващи специфичното естество на действието и неговите потенциално значителни последици.

Освен това:

- се наблегна повече на европейското пространство за образование (съображения 10 и 24 допълват повишената видимост сред целите на Програмата съгласно член 3); на Съюза на уменията е посветено паралелно съображение – 24а;
- в текста бяха въведени по-настоятелни позовавания на ценностите на Съюза (съображения 5, 15, 16, 18, 38а, 46 и член 13, параграф 4);
- беше предложена преработена архитектура на проекта за регламент предвид необходимостта от осигуряване на по-добра структура около двата стълба („Възможности за учене за всички“ и „Подкрепа за изграждане на капацитет“) и от внасяне на повече яснота относно разпределението на действията в целия текст.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съветът по образование, младеж, култура и спорт се приканва да постигне общ подход по текста, съдържащ се в приложението към настоящата бележка.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за създаване на програма „Еразъм+“ за периода 2028—2034 г. и за отмяна на
регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 165, параграф 4, член 166, параграф 4 и член 214, параграф 5 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

---

¹   ОВ С , , стр. .

²   ОВ С , , стр. .

като имат предвид, че:

- (1) Съюзът трябва да подкрепя и подготвя от ранна възраст своите граждани със знанията, уменията и компетентностите, необходими за успех в ученето, работата и живота. За да стане възможно това, Съюзът се нуждае от ефективни, лесно приспособими, иновативни и приобщаващи висококачествени системи за образование и обучение, които да могат да възпитават, привличат и задържат таланти, да следват темпа и обхвата на протичащите обществени, цифрови, екологични и икономически трансформации, да отговарят на демографските предизвикателства и на нуждите на обществото и икономиката от умения, да запълват недостига на умения, включително [...] в секторите от критично значение.
- (2) Съюзът е общност на ценности, които се коренят в историята и идентичността на Европа и са залегнали в Договора за Европейския съюз (ДЕС). Разбирането на тези ценности, включително основните права и демокрацията, е основно житейско умение и ключ към участието в политическия дебат и вземането на решения. Образованието и обучението, младежта и спортните дейности помагат на гражданите да придобият уменията и компетентностите, които им позволяват да се просперират, да участват активно и смислено в демократичния живот и в обществото като цяло, както и да се обединяват около общи ценности и да ги защитават.
- (3) Съюзът се гради на солидарността между неговите граждани и между неговите държави членки. Тази универсална ценност ръководи действията на Съюза и осигурява необходимото единство за справяне с обществените предизвикателства, за чието преодоляване хората са готови да помогнат на практика, особено чрез доброволческа дейност.

- (4) От съществено значение е всички граждани, независимо от техния личен, социален, икономически, географски или културен произход, да имат възможност да участват в образователна мобилност в чужбина от ранна възраст, когато се формират ценностите и нагласите и когато хората са най-възприемчиви към нови преживявания [...]. Ранното запознаване с различни среди, култури, езици и начини на живот може да спомогне за преодоляване на стереотипите, да насърчи межкултурното разбирателство и да възпита ценности на уважение, толерантност и солидарност, като по този начин допринесе за по-единна и [...] сплотена Европа.
- (5) Изграждането на приобщаващи, сплотени и издръжливи общества и поддържането на конкурентоспособността на Съюза изискват инвестиране във възможностите за учене за всички, независимо от произхода и средствата, в сътрудничеството между държавите членки и работещите в тази област организации, както и в разработването на иновативни, основани на доказателства политики в областта на образованието и обучението, младежта и спорта. Подобна инвестиция допринася и за укрепването на европейската идентичност, ценностите на Съюза, включително основните права, [...] както и за един по-демократичен Съюз.
- (6) В съответствие със стратегията на ЕС за Съюз на подготвеност³ следва да се насърчават подготвеността, издръжливостта, участието в демократичния живот и гражданската ангажираност чрез подход „от долу нагоре“, като се поощряват организациите и институциите да играят ключова роля в насърчаването на цифровата и медийната грамотност, критичното мислене, насърчаването на гражданската ангажираност и придобиването на познания за демокрацията и гражданското участие. Хората и общностите в [...] Съюза [...] следва да се ангажират активно в предотвратяването на кризите и да са достатъчно подготвени да реагират на тях.

---

³ Съвместно съобщение до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно европейската стратегия за Съюз на подготвеност, (Join/2025/130 final).

- (7) Общите области на действие и цели на програмите „Европейски корпус за солидарност“ и „Еразъм+“ за периода 2021—2027 г. подчертават потенциала за засилена синергия и регулаторна съгласуваност. Обединяването на всички възможности за образователна мобилност, доброволческа дейност, сътрудничество и активно гражданско участие и солидарност осигурява единна входна точка към всички възможности, предлагани от Съюза за младежите и за организациите, работещи в областта на младежта, което позволява по-координиран и ефективен подход и по-лесен достъп за потенциалните участници и бенефициери.
- (8) В този контекст е необходимо да се създаде програма „Еразъм+“ за периода 2028—2034 г. — програмата на Съюза в областта на образованието и обучението, [...] младежта и спорта („Програмата“), като наследник на програмата „Еразъм+“ за периода 2021—2027 г.⁴ и на програмата „Европейски корпус за солидарност“⁵, с която да се обхванат действията в областта на образованието и обучението, младежта и спорта и да се създаде Европейският доброволчески корпус за хуманитарна помощ.
- (9) Опитът показва, че в условията на бързо променяща се икономическа, социална и геополитическа среда е необходима по-голяма гъвкавост на многогодишната финансова рамка и на разходните програми на Съюза. За тази цел и в съответствие с целите на програмата „Еразъм+“ финансирането следва надлежно да отчита променящите се нужди на политиката и приоритетите на Съюза, набелязани в съответните документи на [...] Комисията, [...] Съвета и Европейския парламент [...], като същевременно се гарантират достатъчна прозрачност и предвидимост за изпълнението на бюджета.

---

⁴ Регламент (ЕС) 2021/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на „Еразъм+“ — програма на Съюза в областта на образованието и обучението, младежта и спорта (ОВ L 189, 28.5.2021 г.).

⁵ Регламент (ЕС) 2021/888 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на програма „Европейски корпус за солидарност“ (ОВ L 202, 8.6.2021 г.).

- (10) Програмата следва да подкрепя по-нататъшното развиване на европейското пространство за образование⁶, осъществяването на Съюза на уменията⁷ и цялостната стратегическа рамка за политическо сътрудничество на Съюза в областта на образованието и обучението, включително програмите в рамките на политиката за училищното образование, професионалното образование и обучение, висшето образование [...] и ученето за възрастни, включително повишаването на квалификацията и преквалификация, за да се даде възможност на гражданите да развиват компетентности и умения на всички етапи от живота си, за да просперира в обществото.
- (11) В съответствие със стратегията на ЕС за младежта⁸, Европейската програма за младежката работа⁹ и публикуваното през 2024 г. Съобщение относно наследството на Европейската година на младежта (2022 г.)¹⁰, Програмата следва да подкрепя пълноценното участие на младежите и младежките организации в процеса на вземане на решения и разработване на политики, включително чрез диалога на ЕС по въпросите на младежта, интегрирането на младежта във всички области на политиката, валидирането на неформалното и информалното учене, висококачествената работа с младежи и повишаването на компетентността на младежките работници. Програмата ще продължи да оказва подкрепа на всички младежи за участието им в образователна мобилност [...], включително младежки обмен, доброволческа дейност, [...] дейности за младежко участие и солидарност, с цел младежите да бъдат ангажирани и да имат възможност да придобият и развият умения и компетентности за живота и професионалното си бъдеще, да станат активни граждани и да участват в икономическия, социалния, културния, демократичния и политическия живот, както и да се свържат с европейския проект и да допринесат за изграждането на приобщаващ, устойчив, конкурентоспособен и издръжлив Съюз.

---

⁶ Резолюция на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021—2030 г.) (ОВ С 66, 26.2.2021 г., стр. 1).

⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Съюз на уменията (COM(2025/90) final).

⁸ Резолюция на Съвета на Европейския съюз и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта: стратегия на Европейския съюз за младежта за периода 2019—2027 г. (ОВ С 456, ST/14944/2018/INIT, 18.12.2018 г.).

⁹ Резолюция на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно рамката за създаване на Европейска програма за младежката работа, 2020/С 415/01 (ОВ С 415, 1.12.2020 г.).

¹⁰ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Европейската година на младежта (2022 г.) (COM/2024/1 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:52024DC0001>)

- (12) Програмата следва да подкрепя участието на всички в спорт и физическа активност в съответствие с относимия работен план на Европейския съюз за спорта [...]¹¹. Ето защо е необходимо да се обърне специално внимание на масовия спорт, като се вземе предвид важната роля, която спортът играе за насърчаването на здравословни начини на живот, междуличностните отношения, участието, социалното приобщаване и равенството, както и за изграждането на сплотени общности.
- (13) Цифровата трансформация, включително бързото развитие на ИИ, променя [...] обществото и икономиката, като оказва все по-силно въздействие върху ежедневието и показва необходимостта от по-високи нива на цифрова готовност и капацитет на образованието и обучението, както и неотложната нужда [...] да се подпомогне развитието на цифровите умения [...], включително критичното мислене и медийната грамотност, за всички в Съюза посредством Програмата.
- (14) Формалното, неформалното и информалното [...] учене играят съществена роля в [...] образованието за устойчиво развитие, за повишаване на осведомеността и формиране на уменията и ключовите компетентности, необходими за промяна на личното поведение. Програмата ще подпомогне овластяването на хората да действат в своите общности и да изградят [...] уменията, необходими за успешен [...] екологичен преход, включително в съответствие с Пакта за чиста промишленост. Програмата следва да насърчава практики, които допринасят за намаляване на въздействието ѝ върху околната среда.

---

¹¹ [...]

- (15) Международното измерение на Програмата следва да има за цел да предложи възможности за образователна мобилност, сътрудничество и политически диалог с трети държави, които не са асоциирани към Програмата, като се основава на опита на предходните програми, включително за да се допринесе за конкурентоспособността на Съюза, като същевременно утвърждава ценностите на Съюза и гарантира защитата на интересите на Съюза в областта на икономическата сигурност. С цел да се засили въздействието на тези дейности е важно да се укрепят полезните взаимодействия между Програмата и инструмента „Глобална Европа“, [...] стратегията за Global Gateway и политическите рамки в областта на образованието и обучението, младежта и спорта.
- (16) Програмата следва да доближи държавите кандидатки и потенциалните кандидатки до целта им за присъединяване към Съюза, включително като утвърждава ценностите на Съюза. Програмата следва да насърчава стабилността, партньорствата и развитието на уменията с държавите в разширеното съседство, включително чрез засилване на връзките със Средиземноморския регион. Чрез сътрудничество с други държави по света Програмата следва [...] също да привлича таланти от цял свят и да формира партньорства, по-специално за насърчаване на конкурентоспособността на Съюза и укрепване на неговата устойчивост. Програмата следва да подкрепя държавите в модернизиранието на техните институции и организации и в по-общ план – в повишаването на качеството и приобщаващия характер на образованието, обучението, младежта и спорта чрез международни партньорства.
- (17) Изпълнението на Програмата следва да се ръководи от принципите и ценностите на зачитане на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството и върховенството на закона, както и на солидарността, залегнали съответно в член 2 от ДЕС [...] и посочени в преамбюла на Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“). Затова е важно всички страни, участващи в Програмата, да спазват тези принципи и ценности. Програмата следва също да зачита принципите, заложиени в Насоките на ЕС за утвърждаването и защитата на правата на детето от 2017 г. и в член 9 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания [...].

- (18) Програмата следва да насърчава участието, по-специално на младежите, в демократичния живот на Европа, включително чрез подпомагането на дейности, които допринасят за гражданското образование, развиват необходимите умения за гражданска ангажираност и дават възможност да се ангажират и да се научат как да участват в гражданското общество, като по този начин се повишава осведомеността за ценностите на [...] Съюза, включително основните права, улеснява се взаимодействието с лицата, които вземат решения на местно, национално и европейско равнище, и се допринася за процеса на европейска интеграция. Програмата следва също така да подкрепя създаването на възможности и механизми за пълноценно младежко участие, включително ръководени от младежи дейности или дейности със значимо младежко участие, които могат да бъдат предприети от неформални групи млади хора или други имащи отношение заинтересовани страни.
- (19) Програмата следва да предлага достъпни, приобщаващи и безопасни възможности за младежите и организациите да проявят солидарност, като им помага да подкрепят общностите и да се справят с обществени предизвикателства, като същевременно придобиват ценен опит и умения за личното си израстване, активно гражданско участие и пригодност за заетост.
- (20) Програмата следва да подкрепя доброволческите дейности по линия на програма „Европейски корпус за солидарност“, включително Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ. Тези дейности бяха обхванати от програмата „Европейски корпус за солидарност“ през програмния период 2021—2027 г. Доброволческата дейност, както в рамките на Съюза, така и извън него, представлява богат опит в контекста на неформалното и информалното учене, който дава възможност на младежите да проявяват солидарност и да се включват в дейности, допринасящи за справяне с обществени и хуманитарни предизвикателства, докато същевременно подобряват своето личностно, социално-образователно и професионално развитие, активна гражданска позиция, гражданско участие и пригодност за заетост.[...] Следва да се търсят полезни взаимодействия между доброволческите дейности на Европейския корпус за солидарност и съответните национални политики и инструменти в държавите членки и третите държави, асоциирани към Програмата, по целесъобразност.

- (21) С оглед да се насърчават солидарността и видимостта на хуманитарната помощ и сътрудничеството за развитие сред европейските граждани, е необходимо да се развива солидарността на държавите членки и третите държави, асоциирани към [...] Програмата, с трети държави, които не са асоциирани към Програмата, но са засегнати от бедствия, причинени от природни опасности и предизвикани от човека рискове. Европейският доброволчески корпус за хуманитарна помощ следва да допринася за основаната на нуждите координирана реакция на Съюза и дейностите му ще се осъществяват в съответствие с правилата и процедурите, установени в настоящия регламент.
- (22) Младежите, особено тези с по-малко възможности, следва да продължат да получават възможност да преживеят за първи път пътуване из Европа като част от информална и неформална [...] учебна дейност, която има за цел да укрепи чувството им за принадлежност към Съюза и да им даде възможност да открият неговото културно и езиково многообразие.
- (23) В областта на спорта, чрез възможности за мобилност и изграждане на капацитет, включително сътрудничество, Програмата следва да насърчава общите европейски ценности, доброволческата дейност, както и иновациите и развитието на умения в спорта и чрез него. Програмата следва [...] да насърчава доброто управление, безопасността и почтеността в спорта [...] и спортната дипломация [...]. Тя следва също така да подкрепя организациите за масов спорт, като набляга на физическата активност за всички, упражнявана със здравна, образователна или социална цел [...]. Програмата следва да предлага [...] на гражданите в цяла Европа възможността да участват в трансгранични спортни инициативи, които насърчават личностното израстване, културния обмен, солидарността и обществената ангажираност.

- (24) Програмата има ключов принос за [...] европейското пространство за образование [...], като се подпомага и изпълнява чрез стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението и насърчава качеството, равнопоставеността, приобщаването и успеха за всички. Европейското пространство за образование се основава на цялостен подход, който обхваща преподаването, обучението и ученето във всички контексти и равнища — независимо дали формално, неформално или информално — от образованието и грижите в ранна детска възраст до ученето за възрастни, включително професионалното образование и обучение (ПОО) и висшето образование.
- (24a) Като допринася за целта да бъде създадено истинско общо пространство за качествено образование, обучение и учене през целия живот в трансграничен план [...], Съюзът на уменията има за цел да увеличи усилията [...] в тази област. Това би могло да се постигне чрез предоставяне на основни и напреднали умения, осигуряване на възможности за хората да осъвременяват редовно уменията си и да придобиват нови и ориентирани към бъдещето умения, улесняване [...] на мобилността им чрез прозрачност и признаване на уменията и квалификациите и набирането на персонал от предприятията в целия [...] Съюз, както и привличане, развитие и задържане на най-добрите таланти в Европа [...].
- (25) Важно е да се стимулира и разшири достъпът до учене, преподаване и научни изследвания относно [...] Съюза, ценностите и гражданското участие. Насърчаването на чувство за европейска принадлежност и ангажираност е особено важно предвид предизвикателствата, пред които е изправен Съюзът днес. Програмата следва да продължи да допринася за ученето по въпросите на европейската интеграция, включително бъдещите предизвикателства и възможности на Съюза, да насърчава дебатите по тези въпроси и развитието на високи постижения в областта на изследванията, свързани с европейската интеграция, също и чрез действия по инициативата „Жан Моне“.

- (26) Изучаването на езици допринася за взаимното разбирателство между хората и културите [...] и за културното многообразие и насърчава мобилността в рамките на Съюза и извън него, тъй като езиковите компетентности представляват основни житейски и работни умения. Ето защо Програмата следва да подобри изучаването на езици, включително, когато е уместно, на национални жестомимични езици. За да се гарантира широк и приобщаващ достъп до Програмата, е важно многоезичието да бъде основен принцип при нейното изпълнение.
- (27) Европа е изправена пред все по-голямото предизвикателство да отговори на нуждите от умения за пазара на труда, включително за секторите, които страдат от сериозен недостиг, и да задоволи търсенето на квалифицирани таланти в стратегическите [...] сектори, като например – но не само – [...] чистите и кръговите технологии, транспорта, енергетиката, устойчивостта на водите, селското стопанство, здравеопазването, цифровите технологии, авиационно-космическата промишленост и отбраната. [...] В съответствие с целите на Съюза на уменията Програмата [...] следва да подпомага [...] учещите от [...] Съюза да продължат обучението си в [...] стратегически сектори с ясна европейска добавена стойност. Това би могло да включва мерки, предназначени за [...] задържане на най-добрите таланти [...] в Европа чрез предоставяне на възможности за обучение в съвместни учебни програми, на нива 5, 6 и 7 от Европейската квалификационна рамка във висшето образование и когато е целесъобразно – в професионалното образование и обучение. Тези мерки следва да улесняват участието на учещи с различен произход, по-специално такива с по-малко възможности, като същевременно се взема предвид географският баланс. Изпълнението на мерките следва да остане достатъчно гъвкаво, за да отговори на променящите се приоритети на политиката и нуждите на пазара на труда. Възможностите за развитие на талантите и високите постижения не следва да променят основната насоченост на Програмата към мобилността с учебна цел или да оказват непропорционално въздействие върху финансирането на други действия по Програмата. Подкрепата за такива възможности би могла да се осъществява чрез полезни взаимодействия с други инструменти, като например Европейския фонд за конкурентоспособност, и чрез привличане за участие на бизнеса, промишлеността и други заинтересовани страни. В допълнение към развиването и задържането на родни таланти е важно да се привличат таланти хора в Съюза, като се предлагат [...] възможности, например стипендиите по „Еразмус Мундус“. [...]

- (28) Сътрудничеството дава възможност за обмен на практики и изграждане на капацитет и по този начин води до по-добри резултати и изпълнение, както и до повишаване на ефективността чрез обединяване на ресурсите и знанията. Поради това Програмата следва да подкрепя мерки за изграждане на капацитет, с които се засилва сътрудничеството на различни равнища между институциите и организациите, работещи в областта на образованието и обучението, младежта и спорта. По този начин се признава основополагащата роля на институциите и организациите в предоставянето на хората на знанията, уменията и компетентностите, необходими в променящия се свят, и се подпомагат институциите и организациите, работещи в тази област, да реализират адекватно своя потенциал за иновации, творчество и предприемачество, по-специално в рамките на цифровата икономика.
- (29) Програмата следва да подкрепя дългосрочното стратегическо транснационално сътрудничество на институционално равнище за изграждане на високи постижения, конкурентоспособност и привлекателност и за генериране на трайна и системна трансформация на организациите и институциите в областта на образованието и обучението, младежта и спорта, в съответствие с приоритетите на [...] Съюза. Това сътрудничество ще включва инициативи, които [...] играят ролята [...] на изпитвателна среда за иновативни инструменти в областта на образованието, обучението и развитието на уменията, подкрепяйки сътрудничеството с бизнеса, [...] промишлеността и други заинтересовани страни. Програмата следва да продължи да подкрепя работата на институциите за образование и обучение и на държавите членки за премахване на оставащите пречки пред транснационалното сътрудничество и за увеличаване на предлагането на транснационални съвместни програми за следване, допринасящи за създаването на евентуална съвместна европейска диплома¹².

---

¹² Резолюция на Съвета относно знак за съвместна европейска диплома и следващите стъпки към евентуална съвместна европейска диплома: повишаване на конкурентоспособността на Европа и привлекателността на европейското висше образование. (ОВ С, С/2025/2939, 22.5.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj>).

(30) Програмата следва да подкрепя по устойчив начин основната образователна мисия на алиансите на европейски университети, за да се даде възможност за системно въздействие, което да се постига по по-ефективен начин чрез дългосрочни действия на равнището на Съюза, по-специално за укрепване на високите постижения, намаляване на фрагментарността и увеличаване на привлекателността и приобщаващия характер на [...] системите за висше образование в целия Съюз и разработване на иновативни инструменти за повишаване на качеството на ученето и преподаването [...]. Тази основна мисия, основана на споделена визия и подкрепена от механизми за съвместно управление и споделени ресурси, следва да обхваща развиване на ориентирани към бъдещето умения и компетентности [...], включително [...] за секторите, които вече са определени в Съюза на уменията, чрез подходящи и съобразени с бъдещето [...] учебни програми, педагогически иновации, съвместни дипломи, учене през целия живот, микроудостоверения, с цел да се насърчават и привличат таланти и да се улеснява транснационалното сътрудничество в областта на образованието, включително с бизнеса, [...] промишлеността и други заинтересовани страни. Подкрепата за всички измерения на алиансите, включително научните изследвания и иновациите и техния принос за конкурентоспособността на Съюза, следва да се осъществява чрез полезни взаимодействия с други инструменти, като например Европейския фонд за конкурентоспособност и „Хоризонт Европа“.

(30а) Програмата следва да подкрепя центровете за високи постижения в областта на професионалното образование въз основа на партньорства на транснационално, национално, регионално и местно равнище, за да се подкрепят висококачествени и иновативни системи за професионално образование и обучение, които развиват умения и възможности за професионално и личностно развитие в съответствие с нуждите на пазара на труда, като по този начин допринасят за динамична, устойчива и приобщаваща икономика и общество. Допълнителна подкрепа може да се търси чрез полезни взаимодействия с други инструменти, като например Европейския фонд за конкурентоспособност и планове за национално и регионално партньорство.

- (31) Съгласно съответните рамки и инструменти на Съюза Програмата следва да допринася за развитието на умения, включително [...] чрез [...] евентуална схема за подпомагане на основните умения и за насърчаването на осигуряването на качеството, прозрачността, признаването на уменията, компетентностите и квалификациите (в т.ч. квалификациите за висше образование и за завършен гимназиален етап на средно образование и квалификациите по обучение, които дават достъп до висше образование¹³), тяхното цифровизиране [...] и валидирането на неформалното и информалното учене, управлението на уменията и предоставянето на насоки. Във връзка с това Програмата следва също така да предоставя подкрепа за звената за контакт и мрежите на национално и европейско равнище, които улесняват обмена в рамките на Европа и извън нея, както и разработването на гъвкави учебни пътеки между различните области на образованието и обучението и младежта, както във формална, така и в неформална среда, включително чрез подкрепа на екосистеми за микроудостоверения.
- (32) Лесните за ползване онлайн платформи и инструменти за виртуално сътрудничество могат да играят важна роля в подкрепа на осъществяването на политиката в областта на образованието и обучението, [...] младежта и спорта в Европа и извън нея. С цел да се увеличи използването на дейности за виртуално сътрудничество, Програмата следва да подкрепя по-систематичното и последователно използване на онлайн платформи. Освен това тя следва да улеснява и подпомага процесите на мобилност чрез цифровизация.

---

¹³ Препоръка на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно насърчаването на автоматичното взаимно признаване на квалификациите за висше образование и за завършен гимназиален етап на средно образование и квалификациите по обучение и на резултатите от периоди на учене в чужбина (ОВ С 444, 10.12.2018 г., стр. 1).

- (33) Програмата следва да бъде разработена така, че да насърчава приобщаването, многообразието, солидарността и равните възможности, включително равенството между половете и недискриминацията, чрез разширяване на достъпа до мобилност, доброволческа дейност и учене в Съюза и извън него, като по този начин се даде възможност на всички хора да се възползват пълноценно от едно преобразяващо преживяване.
- (34) Програмата следва да предвижда набор от мерки за улесняване и увеличаване на достъпа на хората с по-малко възможности, за премахване на пречките, които могат да възпрепятстват този достъп, включително финансовите, и да служи като основа за по-нататъшни насоки за изпълнение. Тези мерки могат да включват, наред с другото, целенасочена финансова подкрепа, достъпни учебни формати, улесняване на достъпа до жилищно настаняване [...] във връзка с дейностите по Програмата, подготвителни дейности и подкрепа за участниците с по-малко възможности преди, по време на и след участието им в Програмата, лесни за ползване и достъпни документи на различни езици, дейности за подкрепа на персонала, занимаващ се конкретно с приобщаването и многообразието в организациите, и дейности за повишаване на осведомеността сред потенциалните участници с по-малко възможности, включително в селските и отдалечените райони. Освен това Програмата следва да даде възможност в процеса на отпускане на безвъзмездни средства да се дава приоритет на качествени проекти, които активно се занимават с приобщаването и ангажирането на участници с по-малко възможности.
- (35) За да стане Програмата по-достъпна за участващите за пръв път организации, [...] малките организации и организациите с [...] малък административен капацитет, както и за да се направи Програмата по-лесна за управление от бенефициерите, чрез Програмата следва да се засилят мерките за опростяване на процедурите на всички етапи.

- (36) [В настоящия регламент се определя индикативен финансов пакет за Програмата. За целите на настоящия регламент текущите цени са изчислени с прилагане на фиксиран дефлатор от 2 %.]
- (37) С оглед на многообразието на областите, обхванати от Програмата, следва да се запази стремежът младежта и спортът да допринасят значително за постигането на целите на Програмата и тя да достига до своите целеви групи.
- (38) За настоящата програма се прилага Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴. В него се определят правилата за съставянето и изпълнението на общия бюджет на Съюза, включително правилата за безвъзмездните средства, наградите, нефинансовите дарения, обществените поръчки, непрякото управление, финансовата помощ, финансовите инструменти, бюджетните гаранции и защитата на финансовите интереси на Съюза.
- (38a) Съгласно член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 при съставянето и изпълнението на бюджета трябва да се спазват разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092. Освен това в съответствие с член 6, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 при изпълнението на бюджета държавите членки и Комисията гарантират спазването на Хартата в съответствие с член 51 от Хартата и зачитат ценностите на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС, които са от значение за изпълнението на бюджета.

---

¹⁴ Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза. (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г.).

(39) В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹⁵, Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета¹⁶, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета¹⁷ и Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета¹⁸ финансовите интереси на Съюза следва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности и измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с регламенти (ЕС, Евратом) № 883/2013 и (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измамите и другите незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета¹⁹. В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, следва да оказват пълно сътрудничество при защитата на финансовите интереси на Съюза, да предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата и да гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

---

¹⁵ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1 [...]).

¹⁶ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

¹⁷ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

¹⁸ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

¹⁹ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

- (40) С цел да се опростят изискванията към бенефициерите, следва в максимална степен да се използват опростени варианти на разходите под формата на еднократни суми, единични разходи и единни ставки. Опростените варианти на разходите в подкрепа на образователната мобилност по Програмата следва да отчитат разходите за живот и издръжка в приемащата държава. В съответствие с националното законодателство държавите членки следва да бъдат насърчавани да освобождават тези безвъзмездни средства от всякакви данъци и социални налози, а безвъзмездните средства, отпуснати на физически лица от публични или частни юридически лица, следва да се третира по същия начин.
- (41) Целесъобразно е да се осигури правилното приключване на програмите за периода 2021–2027 г., по-специално по отношение на продължаването на многогодишните мерки за управлението им, като например финансирането на техническата и административната помощ. Считано от 1 януари 2028 г., посредством техническата и административната помощ следва да се гарантира, където е необходимо, управлението на действия, които до 31 декември 2027 г. все още не са завършени в рамките на програмите за периода 2021–2027 г.
- (42) В съответствие с член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Програмата следва да отчита специфичното положение на най-отдалечените региони, посочени в същия член [...]. [...] Следва да бъдат предприети мерки за улесняване на тяхното участие в Програмата, във всички действия, включително чрез финансова подкрепа, когато е уместно, за образователна мобилност и доброволческа дейност. Мобилността и сътрудничеството между хората и организациите от тези региони и трети държави, по-специално съседните държави, следва да бъдат насърчени. Тези мерки следва да бъдат подложени на редовни мониторинг и оценка.

- (43) Съгласно член 85, параграф 1 от Решение (ЕС) 2021/1764 на Съвета²⁰ физически лица и съответни организации, установени в отвъдморски страни и територии, имат право да получават финансиране по Програмата при спазване на правилата и целите на Програмата и [...] евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната отвъдморска страна или територия.
- (44) [Програмата трябва да се изпълнява в съответствие с Регламент (ЕС) [XXX]* на Европейския парламент и на Съвета [Регламент относно изпълнението], с който се установяват правилата за проследяване на разходите и рамката на изпълнението на бюджета, включително правилата за осигуряване на еднакво прилагане на принципите за ненанасяне на значителни вреди и за равенство между половете, посочени съответно в член 33, параграф 2, букви г) и е) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, правилата за мониторинг и докладване относно изпълнението на програмите и дейностите на Съюза, правилата за създаване на портал на Съюза за финансиране, правилата за оценка на програмите, както и други хоризонтални разпоредби, приложими за всички програми на Съюза, като например тези относно информацията, комуникацията и видимостта.]
- (45) С оглед оптимизиране на добавената стойност, увеличаване на мащаба и въздействието на инвестициите следва да се търсят полезни взаимодействия, по-специално между Програмата и други инструменти за финансиране на Съюза, включително чрез способстващи механизми, напр. опростени процедури. Програмата следва да търси и полезни взаимодействия, които засилват сътрудничеството между образованието и частния сектор.

---

²⁰ Решение (ЕС) 2021/1764 на Съвета от 5 октомври 2021 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз, включително отношенията между Европейския съюз, от една страна, и Гренландия и Кралство Дания, от друга страна (Решение за отвъдморското асоцииране, включително Гренландия) (ОВ L 355, 7.10.2021 г., стр. 6 [...]).

(46) Програмата следва да бъде отворена за участие на трети държави, когато това е в интерес на Съюза. За тази цел Съюзът може да позволи пълно [...] или частично асоцииране към Програмата на трети държави към съставните действия на Програмата, когато са в сила съответните международни споразумения с тези държави и в съответствие с определените в тях условия. Третите държави следва да включват и категорията на европейските микродържави (Княжество Андора, Княжество Монако, Република Сан Марино и градът държава Ватикан). При асоциирането към Програмата следва да се спазва справедлив баланс от вноски и ползи за третата държава и да се гарантира защитата на финансовите интереси и интересите в сферата на сигурността на Съюза. При вземането на решения относно участието на трети държави и относно реда и условията за такова участие трябва да се спазват съответните прерогативи на Европейския парламент, Съвета и Комисията съгласно член 218 от ДФЕС. Трети държави, които са участвали в някоя от предходните програми съгласно регламенти (ЕС) 2021/817²¹, (ЕС) 2021/888²², (ЕС) № 1288/2013²³ или (ЕС) 2018/1475²⁴ на Европейския парламент и на Съвета и са създали национална агенция в хода на някой от съответните програмни периоди, не следва да се разглеждат за частично асоцииране към Програмата. За други категории трети държави частичното асоцииране следва да се използва като стъпка към пълно асоцииране или да се разглежда, когато няма изгледи за пълно асоцииране и такова частично асоцииране е в интерес на Съюза. Във всеки случай във всички споразумения, с които се предоставя частично асоцииране, следва да

---

²¹ Регламент (ЕС) 2021/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на „Еразъм+“ — програма на Съюза в областта на образованието и обучението, младежта и спорта и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1288/2013 (ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj>).

²² Регламент (ЕС) 2021/888 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на програма „Европейски корпус за солидарност“ и за отмяна на регламенти (ЕС) 2018/1475 и (ЕС) № 375/2014 (ОВ L 202, 8.6.2021 г., стр. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/888/oj>).

²³ Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на „Еразъм +“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и за отмяна на решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 50, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1288/oj>).

²⁴ Регламент (ЕС) 2018/1475 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за установяване на правната рамка на Европейския корпус за солидарност и за изменение на Регламент (ЕС) № 1288/2013, Регламент (ЕС) № 1293/2013 и Решение № 1313/2013/ЕС (ОВ L 250, 4.10.2018 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1475/oj>).

се използва предварително определен единен пакет от вноски и обезщетения. От съществено значение е третите държави, участващи в Програмата, да зачитат ценностите на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС. Правни субекти от [...] трети държави, които не са асоциирани към Програмата, [...] следва да могат да участват в някои от действията по Програмата, определени в работните програми и поканите за представяне на предложения, публикувани от Комисията, при условие че тяхното участие допринася [...] за постигането на целите на Програмата и е от съществено значение за изпълнението на действието.

- (46а) За да се повишат предвидимостта и прозрачността, действията при пряко управление, които са въведени за първи път и преди това не са били изпълнявани чрез работна програма съгласно настоящия регламент, следва да бъдат ясно разпознаваеми като нови действия. За първата година от прилагането на настоящия регламент новите действия следва да се считат за действия, които не са били изпълнени чрез работна програма съгласно Регламент (ЕС) 2021/817 или Регламент (ЕС) 2021/888.
- (46б) Дадено действие следва да се счита за ново, когато въвежда отделна логика на намесата, както е видно по-специално от нова цел и обхват, нова основна целева група, съществено различен механизъм за изпълнение и/или отделно и определимо бюджетно разпределение в работната програма. Адаптации, като например промени в наименованието на вече съществуващо действие, годишни бюджетни корекции, промени в графика или продължителността, технически актуализации на критериите или условията за възлагане, географски разширения или въвеждане на допълнителни условия за изпълнение, не следва да се считат за нови действия, при условие че тези промени не променят общите цели и логиката на намесата на вече съществуващото действие. Възможностите за развитие на талантите и високите постижения следва да се считат за ново действие независимо от факта, че са свързани с проекта за изпробване в областта на европейската политика в рамките на „Еразъм +“ за периода 2021—2027 г.
- (46в) За да се запази гъвкавостта на Програмата, Съюзът следва да запази способността си да въвежда нови действия, за да реагира своевременно на извънредни обстоятелства, като същевременно гарантира правна сигурност и ефективно изпълнение на Програмата в съответствие с нейните цели. Въвеждането на такива действия зависи от приемането на отделните работни програми от Комисията.

- (46г) С оглед на силно иновативния им характер и потенциално значителните последици за бюджета на програмата, възможностите за развитие на талантите и високите постижения следва да бъдат разработени от Комисията в тясно сътрудничество с програмния комитет. Комисията следва също така да представи на Съвета резултатите от оценката на възможностите за развитие на талантите и високите постижения, преди те да бъдат включени в редовната работна програма. Комисията следва да вземе предвид становищата, изразени в Съвета.
- (47) На местно и национално равнище, както и на равнището на Съюза следва да се осигурят подходящи и приобщаващи разяснителни кампании и прояви за популяризиране на възможностите, подкрепяни от Програмата, и следва да се вземат предвид основните целеви групи по Програмата, а когато е уместно, голямо разнообразие от други целеви групи. Освен това Комисията и изпълнителните органи следва да улесняват обмена на добри практики и резултати от проекти и да събират обратна информация за Програмата.
- (48) С Програмата следва да се мобилизира потенциалът на бившите участници в програма „Еразъм+“ и в програма „Европейски корпус за солидарност“ и да се подкрепят свързаните с нея дейности чрез насърчаване на популяризирането ѝ от тяхна страна.
- (49) Следва да се предприемат мерки за рационализиране на управлението на Програмата и постигане на икономии от мащаба, включително чрез [...] консолидиране на вноските към Програмата в рамките на едно споразумение за финансово участие за всяка национална агенция, когато е приложимо.

- (49а) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета²⁵.
- (49б) Що се отнася до тълкуването на свързаните правни актове на Съюза, е целесъобразно доброволческите дейности на Европейския корпус за солидарност, подкрепяни съгласно настоящия регламент, или доброволческите дейности, които продължават да бъдат подкрепяни съгласно Регламент (ЕС) 2021/888, да се считат за равностойни на доброволчеството, извършвано в рамките на Европейската доброволческа служба.
- (50) Регламенти (ЕС) 2021/817²⁶ и (ЕС) 2021/888²⁷ следва да бъдат отменени, считано от 1 януари 2028 г.
- (51) С цел да се осигури приемственост при предоставянето на подкрепа в съответната област на политиките и да се даде възможност изпълнението да започне от самото начало на Многогодишната финансова рамка за периода 2028–2034 г., настоящият регламент следва да влезе в сила и да се прилага от 1 януари 2028 г.[...]

---

²⁵ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр.13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

²⁶ [...]

²⁷ [...]

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

[...] ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава програма „Еразъм+“ – [...] програмата за действие на Съюза в областта на образованието и обучението [...], младежта и спорта („Програмата“) и се установява Европейски доброволчески корпус за хуманитарна помощ, като се определят целите на Програмата, нейният бюджет [за периода 2028–2034 г.], формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране. [...]

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

[...]

[...]

2а) „учене за възрастни“ означава всяка форма на формално, неформално или информално учене за възрастни;

- 3) „масов спорт“ означава всякакъв спорт или физическа [...] активност, която се практикува редовно на непрофесионално ниво, най-вече на местно равнище, със здравни, образователни или социални цели от хора от всички възрасти;
- 4) „институция за висше образование“ означава всяка институция, която в съответствие с [...] националното право [...] или [...], когато е приложимо, с регионалното право или практика предлага [...] признати степени или други признати квалификации за висше образование, независимо от това как се нарича тази институция, или всяка съпоставима институция за висше образование, за което националните [...] или регионалните органи [...] считат, че отговаря на критериите за участие в Програмата на съответните им територии;
- 5) „студент“ означава всяко лице, което се обучава в институция за висше образование, включително за кратък цикъл на обучение, за придобиване на бакалавърска, магистърска или докторска степен или еквивалентна степен, или лице, което наскоро [...] е завършило такава институция;
- 6) „Европейски доброволчески корпус за хуманитарна помощ“ се отнася до доброволческите дейности, които подпомагат следкризисни дългосрочни операции за хуманитарна помощ и сътрудничество за развитие в неасоциирани към Програмата трети държави, които са предназначени да предоставят основана на нуждите помощ, целяща предотвратяването и облекчаването на човешкото страдание и трайното запазване на човешкото достойнство в условията на криза, и които включват действия, целящи подобряването на подготвеността за бедствия и намаляването на риска от тях, установяването на връзка между помощ, възстановяване и развитие, и които допринасят за подсилването на издръжливостта и за увеличаването на капацитета на уязвими или засегнати от бедствия общности за справяне с кризи и възстановяване след тях;

- 7) „информално учене“ означава учене, което е резултат от ежедневни дейности и опит и което не е организирано или структурирано по отношение на целите, учебното време или подпомагането на учебния процес; то може да е непреднамерено от гледна точка на учащия;
- 8) „съвместна програма за следване“ означава [...] интегрирана учебна програма, координирана и предлагана съвместно от различни институции за висше образование от две или повече държави, която води до присъждането на [...] двойна степен/няколко завършени степени или на съвместна диплома;
- 9) „учене през целия живот“ означава учене във всичките му форми – формално, неформално или информално учене, което се осъществява на всички етапи от живота и води до подобряване или осъвременяване на знанията, уменията, компетентностите и нагласите, включително чрез микроквалификации или участие в обществото в личен, граждански, културен, социален или свързан със заетостта план, като например предоставяне на услуги по консултиране и ориентиране; то обхваща образованието и грижите в ранна детска възраст, общото образование, професионалното образование и обучение, висшето образование, [...] ученето за възрастни, младежката работа, спорта и други учебни среди извън формалното образование и обучение, и обикновено насърчава междусекторното сътрудничество и гъвкавите учебни пътеки;

- 10) „образователна мобилност“ означава физическо преместване в държава, различна от държавата на пребиваване, с цел учебна дейност, обучение, преподаване или неформално или информално учене, евентуално включващо виртуални компоненти;
- 10а) „правен субект“ означава физическо лице или юридическо лице, учредено и признато в това си качество съгласно националното право, правото на Съюза или международното право, което има правосубектност и може, действайки от свое име, да упражнява права и да поема задължения или субект, който няма правосубектност, както е посочено в член 200, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509;
- 10б) „национална агенция“ означава орган, определен в съответствие с настоящия регламент, който отговаря за изпълнението на Програмата на национално равнище в държава членка или в трета държава, асоциирана към Програмата;
- 10в) „национален орган“ означава публичен орган, определен в съответствие с настоящия регламент, който отговаря за мониторинга и надзора на управлението на Програмата на национално равнище в държава членка или в трета държава, асоциирана към Програмата;
- 11) „неформално учене“ означава учене, което се осъществява извън формалното образование и обучение чрез планирани дейности по отношение на учебните цели и учебното време и при наличие на някаква форма на подпомагане на учебния процес;
- 12) „хора с по-малко възможности“ означава лица, които срещат трудности, които биха могли да им попречат да имат ефективен достъп до възможностите по Програмата поради причини от икономическо, социално, културно, географско или здравословно естество или свързани с мигрантския им произход, или поради увреждания или образователни затруднения, или поради всякакви други причини, включително такива, които могат да представляват дискриминация съгласно член 21 от Хартата [...];

- 13) „ученик“ означава лице, което се обучава в институция, предоставяща общо образование на което и да е ниво от образованието и грижите в ранна детска възраст до гимназиалния етап на средното образование, или лице, обучаващо се извън институционална среда, за което компетентните органи считат, че отговаря на критериите за участие в Програмата като ученик в рамките на съответните им територии;
- 14) „персонал“ означава лице, което на професионални или доброволни начала се занимава с образование, обучение или неформално и информално учене на всички равнища [...]; това включва академичния състав, учителите, обучителите, училищните ръководители, младежките работници, спортния персонал, персонала в системата на образованието и грижите в ранна детска възраст, преподавателския персонал и други специалисти, които редовно насърчават ученето;
- 14а) „спортен персонал“ означава лицата, участващи в даването на указания, тренирането или управлението на спортен отбор или индивидуални спортисти, срещу заплащане или на доброволни начала;
- 15) „трета държава“ означава държава, която не е[...] [...] държава членка;
- 15а) „ново действие“ означава действие, което е въведено за първи път и преди това не е било изпълнявано чрез работна програма съгласно настоящия регламент или което е въведено през първата година от изпълнението на настоящата програма и преди това не е било изпълнявано чрез работна програма съгласно регламенти (ЕС) 2021/817 или (ЕС) 2021/888.
- 15б) „виртуално сътрудничество“ означава всяка форма на сътрудничество, която използва цифрови инструменти и технологии с цел улесняване и подкрепа на всички имащи отношение действия по Програмата;

- 16) „обучаващ се в рамките на професионалното образование и обучение“ означава лице, което участва в програма за първоначално или продължаващо професионално образование и обучение на което и да е ниво от средното до след завършване на средното образование, или лице, което наскоро е завършило или е получило квалификация от такава програма;
- 16а) „младежка инициатива“ означава дейност извън формалното образование и обучение, осъществявана от неформални групи от млади хора, младежки организации или други заинтересовани страни, която се характеризира с неформален или информален подход към обучението;
- 17) „доброволческа дейност на Европейския корпус за солидарност“ означава неплатена дейност, която [...] има силен учебен компонент и допринася за постигането на общото благо, извършва се за ограничен период от време и не замества, нито е равностойна на стаж или заетост;
- 18) „младежи“ в областта на младежта означава лицата на възраст между 13 и 30 години;
- 19) „младежки работник“ означава лице, което на професионални или на доброволни начала се занимава с неформално учене и подкрепя младежите в личното им социално-образователно и професионално развитие и в развитието на техните компетентности; това включва лица, които планират, ръководят, координират и осъществяват дейности в областта на младежта [...];
- 20) „алианси на европейски университети“ означава група от европейски висши училища, които са установили транснационално дългосрочно структурно сътрудничество, потвърдено в съвместна декларация за мисията, и които предлагат съвместно предоставяне на образование, с цел висококачествено образование, трансфер на знания, високи равнища на мобилност, научни изследвания и иновации, когато е целесъобразно, и услуги за обществото.

Цели на Програмата

1. Общата цел на Програмата е да [...] допринася за изграждането на издръжлива, конкурентоспособна и сплотена Европа чрез насърчаване на висококачествено учене през целия живот, повишаване на житейските и работните умения и компетентности за всички, като същевременно се утвърждават ценностите на Съюза, демократичното и общественото участие, солидарността, социалното приобщаване и равните възможности в [...] Съюза и извън него и по този начин да допринася за издръжлива, устойчива, конкурентоспособна и сплотена Европа. Програмата е ключов инструмент за [...] по-нататъшното развитие на европейското пространство за образование, [...] за подпомагането на осъществяването на европейското стратегическо сътрудничество в областта на образованието и обучението, включително на свързаните с него секторни програми, и за изграждането на Съюза на уменията.

Програмата [...] има за цел да се постигне напредък в сътрудничеството в областта на политиката за младежта [...]. Целта е да се насърчи по-приобщаваща, по-единна и по-силна Европа чрез овластяване на младите хора, подкрепа за висококачествената младежка работа, укрепване на връзките с общността и насърчаване на активното гражданство и солидарността чрез пълноценна ангажираност и сътрудничество, както и да се подкрепи изпълнението на стратегията на Европейския съюз за младежта. [...] Като инвестира в младежта [...] и доброволческата дейност, [...] Програмата има за цел да изгради по-силни и по-свързани общества, да насърчи гражданската и демократичната ангажираност и да допринесе за социалното сближаване [...].

Програмата има за цел да доразвие европейското измерение в спорта. Спортът играе жизненоважна роля като двигател на социалното приобщаване, здравето, образованието и развитието на общностите. Като подкрепя спорта, Програмата има за цел да допринесе за демократичните общества и социалната свързаност на всички равнища, като същевременно насърчава общите европейски ценности, солидарността и доброволчеството чрез сътрудничество и обмен на практики.

2. Програмата има следните специфични цели:

- а) да подкрепя образователната мобилност за индивиди и групи, както и да насърчава сътрудничеството, качеството, приобщаването и справедливостта, творчеството и иновациите на равнището на организациите и политиките в областта на образованието и обучението, младежта и спорта;

- а) да подкрепя подобряването на [...] знанията, уменията и компетентностите във формална, неформална и информална среда, като се обръща особено внимание на тяхното значение [...] за личностното израстване и професионалното развитие [...] на индивида, както и за пазара на труда, и на приноса им за [...] социалното сближаване, устойчивостта и [...] конкурентоспособността на Съюза;

- б) да насърчава чувството за европейска идентичност, общите ценности и активното гражданство, да засилва солидарността и активното участие в обществото и демокрацията, с което да се постигнат положително обществено въздействие, [...] издръжливост и [...] подготвеност за предвиждане, предотвратяване и реагиране на рискове от различно естество;
[...]

- г) да ангажира младежите и да им предоставя възможности да придобиват и развиват професионални и лични компетентности, да участват активно в обществото и демокрацията и да ги приобщава към европейския проект;
[...]

- е) да предоставя на младежите леснодостъпни и висококачествени възможности за доброволческа дейност и участие в дейности за солидарност и хуманитарни дейности, които водят до положителни обществени промени в Съюза и извън него [...], като същевременно се подобряват и надлежно се валидират техните компетентности, и се способства за тяхната постоянна ангажираност като активни граждани;
- ж) да популяризира основните характеристики на европейския спортен модел чрез инвестиране в масовия спорт, особено доброволческите дейности, чрез осигуряване на достъпност, насърчаване на участието и солидарността, защита на почтеността, подкрепа на доброто управление и засилване на социалната, образователната и обществената роля на спорта чрез действия, съсредоточени върху изграждането на справедлива, приобщаваща и устойчива спортна система в цяла Европа[...];
- з) да насърчава високите постижения и трансграничното сътрудничество, засилвайки привлекателността и конкурентоспособността на Европа в световен мащаб във всички области на образованието и обучението, младежта и спорта;
- и) да подкрепя разработването на политики, включително за прозрачност и признаване на уменията и квалификациите, ускорявайки реформите и модернизацията на системно равнище във всички области на образованието и обучението, младежта и спорта, като гарантира, че те са по-ефективни, издръжливи и приобщаващи.

3. Целите на Програмата в областта на образованието и обучението, младежта и спорта се преследват посредством следните стълбове, които имат предимно транснационален или международен характер:

- а) [...] възможности за учене за всички;
- б) [...] подкрепа за изграждане на капацитет.

[...] ДЯЛ II

ОБХВАТ НА НАМЕСАТА

[...] ГЛАВА I

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА УЧЕНЕ ЗА ВСИЧКИ

РАЗДЕЛ I

ОБРАЗОВАТЕЛНА МОБИЛНОСТ И ДОБРОВОЛЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Член 4

[...] Образование и обучение

1. В областта на образованието и обучението Програмата подкрепя:
  - а) [...] образователната мобилност на студенти и персонал в рамките на висшето образование;
  - б) [...] образователната мобилност на обучаващи се и персонал в рамките на професионалното образование и обучение;
  - в) [...] образователната мобилност на ученици и персонал в училищата, включително на персонал в рамките на образованието и грижите в ранна детска възраст;
  - г) [...] образователната мобилност на обучаващи се и персонал в рамките на ученето за възрастни [...].

[...]

[...]

4. [...] Действията, посочени в параграф 1, могат да бъдат придружени от:
- а) подпомагане на преподаването и ученето относно [...]Съюза, включително европейската интеграция, ценности и гражданство;
  - б) мерки като езикова помощ, подготвителни посещения, обучение и виртуално учене и сътрудничество.

Член 4а

Младеж

1. В областта на младежта Програмата подкрепя:
- а) образователната мобилност на младежите, включително младежки обмен, DiscoverEU и образователната мобилност на младежките работници;
  - б) младежки инициативи в подкрепа на дейности за младежко участие и солидарност;
  - в) доброволческите дейности в рамките на „Европейския корпус за солидарност“, включително доброволческа дейност по линия на Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ.
2. Действията, посочени в параграф 1, могат да бъдат придружени от:
- а) подпомагане на преподаването и ученето относно Съюза, включително европейската интеграция, ценности и гражданство;
  - б) мерки като езикова помощ, подготвителни посещения, обучение и виртуално учене и сътрудничество.

Член 4б

Спорт

1. В областта на спорта Програмата подкрепя образователната мобилност на хората, занимаващи се с масов спорт, включително на спортния персонал.
2. Действията, посочени в параграф 1, могат да бъдат придружени от:
  - а) подпомагане на преподаването и ученето относно Съюза, включително европейската интеграция, ценности и гражданство;
  - б) мерки като езикова помощ, подготвителни посещения, обучение и виртуално учене и сътрудничество.

РАЗДЕЛ 2

РАЗВИТИЕ НА ТАЛАНТИТЕ И ВИСОКИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ

Член 5

Възможности за развитие на талантите и високите постижения в областта на образованието и обучението

В областта на образованието и обучението Програмата подкрепя:

- а) Възможности за развитие на талантите и високите постижения [...] в съвместни учебни програми или други програми с транснационално измерение;
- б) стипендии по „Еразмус Мундус“;
- в) действия по инициативата „Жан Моне“ в областта на висшето образование;

г) [...] следните институции по инициативата „Жан Моне“, преследващи цел от европейски интерес: Европейския университетски институт (Флоренция), включително Училището по транснационално управление; Колежа на Европа (Брюж, включително филиала му в Тирана, и кампусите в Натолин); Европейския институт по публична администрация (Маастрихт); Академията по европейско право (Трир); Европейската агенция за развитие на образованието за хора със специални нужди (Одензе); и Международния център за европейско обучение (Ница).

[...] ГЛАВА 2

ПОДКРЕПА ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ

Член 6

Сътрудничество между организациите и институциите

1. В областта на образованието и обучението [...] Програмата подкрепя:
  - а) [...] партньорства за сътрудничество и обмен на най-добри практики, включително дребномащабни партньорства, които да насърчават по-широк и по-приобщаващ достъп до Програмата;
  - б) [...] партньорства за високи постижения и иновации, [...] като например алиансите на европейски университети, центровете за високи постижения в областта на професионалното образование, европейските академии за учители, европейските училищни алианси, [...] и съвместните програми за следване [...].
2. В областта на младежта Програмата подкрепя:
  - а) партньорства за сътрудничество и обмен на най-добри практики, включително дребномащабни партньорства, които да насърчават по-широк и по-приобщаващ достъп до Програмата;
  - б) партньорства за високи постижения и иновации, като например „Обединена европейска младеж“.
3. В областта на спорта Програмата подкрепя:
  - а) партньорства за сътрудничество и обмен на най-добри практики, включително дребномащабни партньорства, които да насърчават по-широк и по-приобщаващ достъп до Програмата;
  - б) партньорства за високи постижения и иновации, като например алиансите за сътрудничество в областта на спорта.

Подкрепа за разработването на политики

В областите на образованието и обучението, младежта и спорта [...] Програмата подкрепя:

- a) [...] изпробването, подготовката и изпълнението на програмите на политиката на Съюза, включително чрез политически диалог с участниците и други инструменти [...]³⁰, по-специално
- i) що се отнася до образованието и обучението: Европейската квалификационна рамка (ЕКР) [...], Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (EQAVET) [...], Европейския регистър за осигуряване на качество във висшето образование (EQAR) [...], мрежите ENIC (Европейска мрежа на информационните центрове) и NARIC (Национални информационни центрове за академично признаване в Европейския съюз), мрежата Euroguidance, общата рамка и инструменти за предоставяне на по-добри услуги за умения и квалификации („Европас“), мрежата „Евридика“, националните координатори за ученето за възрастни, централните и националните служби за поддръжка на онлайн платформите, като например Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE) и eTwinning, европейското пространство за висше образование (ЕПВО), включително Групата за проследяване на процеса от Болоня и националните референтни точки за проследяване на дипломираните лица[...];
  - ii) що се отнася до младежта: мрежата Youth wiki, мрежата Eurodesk, Европейския младежки форум, Youthpass, националните работни групи, осъществяващи диалога по въпросите на младежта на ЕС; и
  - iii) що се отнася до спорта: националните координационни органи, които осъществяват Европейската седмица на спорта на национално равнище;

---

³⁰ [...]

- б) изпълнението на Програмата, включително полезни взаимодействия с други политики и програми на Съюза и подкрепа за тях, онлайн платформи, инструменти за виртуално сътрудничество, центрове за ресурси и инструменти за улесняване на образователната мобилност, включително дейности за обучение, изграждане на мрежи от контакти и сътрудничество;
- в) [...]разпространението и комуникацията.

[...] ДЯЛ III

ПРИБОЩАВАНЕ И МНОГООБРАЗИЕ

Член 8

Мерки за подкрепа на приобщаването и многообразието

1. При прилагането на настоящия регламент Комисията, държавите членки и третите държави, асоциирани към Програмата, гарантират приобщаващ подход във всички дейности.
2. Комисията, държавите членки и третите държави, асоциирани към Програмата, предприемат [...] подходящи мерки за насърчаване на приобщаването, многообразието и справедливостта, солидарността и равните възможности, включително равенството между половете и недискриминацията, по-специално за осигуряване на участието в Програмата на хората с по-малко възможности.
3. Комисията подкрепя достъпа до Програмата от ранна възраст и независимо от социално-икономическия произход. За да се постигне това, тя гарантира предоставянето на мерки за улесняване на участието на хората с по-малко възможности, включително механизми за финансова подкрепа и предварително финансиране, когато е уместно.
4. Комисията може да коригира или да упълномощи националните агенции [...] да коригират, въз основа на обективни критерии, механизмите за финансова подкрепа, за да се подобри достъпът на хората с по-малко възможности.
5. Разходите за мерки за улесняване или подпомагане на участието на хора с по-малко възможности не могат да бъдат основание за отхвърляне на заявление по Програмата.

6. Националните агенции [...] разработват или актуализират, когато е уместно, [...] плановете за действие в областта на приобщаването и многообразието, [...] като обръщат особено внимание на специфичните предизвикателства при достъпа до Програмата в национален контекст. [...] Плановете за приобщаване и многообразие са неразделна част от документите за планиране на националните агенции, както е посочено в член 19, параграф 2.
7. Комисията редовно наблюдава изпълнението на мерките за приобщаване и многообразие, включително [...] плановете за приобщаване и многообразие.

[...] ДЯЛ IV

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

[Член 9

Бюджет

1. Индикативният финансов пакет за изпълнението на Програмата за периода 2028—2034 г. е определен на 40 827 000 000 евро по текущи цени.
2. В допълнение към сумите, посочени в параграф 1 от настоящия член, и с цел да се насърчи международното измерение на Програмата, от Регламент (ЕС) [XXX]* на Европейския парламент и на Съвета [Глобална Европа] се предоставя допълнително финансово участие в подкрепа на действия, изпълнявани и управлявани в съответствие с настоящия регламент. Такъв принос е в съответствие с единния програмен документ, изготвен съгласно Регламент (ЕС) XXX [Глобална Европа].

3. В бюджета на Съюза за периода след 2034 г. могат да се впишат бюджетни кредити за покриване на необходимите разходи и за осъществяване на управлението на действията, които не са приключени до края на Програмата.
4. Финансовият пакет, посочен в параграфи 1 и 2 от настоящия член, и сумите на допълнителните ресурси, посочени в член 10, могат да се използват и за техническа и административна помощ за изпълнението на Програмата, като например дейности за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, специфични и корпоративни информационни системи и платформи, информационни и комуникационни дейности, включително институционална комуникация относно политическите приоритети на Съюза, и всяка друга техническа и административна помощ или свързани с персонала разходи, направени от Комисията за управлението на Програмата.]

Допълнителни ресурси

1. Държавите членки, институциите, органите и агенциите на Съюза, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други трети страни могат да правят допълнителни финансови или нефинансови вноски за Програмата. Допълнителните финансови вноски представляват външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 2, буква[...] а), г)[...] или д) или член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
2. Ресурсите, отпуснати на държавите членки в режим на споделено управление, могат по искане на държавите членки да бъдат предоставени за Програмата. Комисията изпълнява тези ресурси пряко или непряко в съответствие с член 62, параграф 1, първа алинея, буква а) или в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Те са в допълнение към сумата, посочена в член 9, параграф 1 от настоящия регламент. Тези ресурси се използват в полза на съответната държава членка. Когато Комисията не е поела правно задължение при пряко или непряко управление за допълнителни суми, предоставени по този начин за Програмата, съответните суми, за които не са поети задължения, могат по искане на съответната държава членка да бъдат прехвърлени обратно към една или повече съответни програми източници или към техните приемници.

Член 11

Алтернативно, комбинирано и кумулативно финансиране

1. Програмата се изпълнява в полезно взаимодействие с други програми на Съюза. За действие, за което е предоставено финансиране от Съюза от друга програма, може да бъде предоставено и финансиране по Програмата. Правилата на съответната програма на Съюза се прилагат за съответната вноска или единен набор от правила може да се прилага за всички вноски и може да бъде сключено единно правно задължение. Ако вноската на Съюза се основава на допустимите разходи, кумулативната подкрепа от бюджета на Съюза не надвишава общите допустими разходи за действието и може да бъде изчислена пропорционално в съответствие с документите, в които се определят условията за предоставяне на подкрепа.
2. Процедурите за възлагане, предоставяне или присъждане по Програмата могат да се провеждат съвместно при пряко или непряко управление с държавите членки, институциите, органите и агенциите на Съюза, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други трети страни („партньори в съвместната процедура за възлагане, предоставяне или присъждане“), при условие че е гарантирана защитата на финансовите интереси на Съюза. Тези процедури са предмет на единен набор от правила и водят до сключването на единни правни задължения. За тази цел партньорите в съвместната процедура за възлагане, предоставяне или присъждане могат да предоставят ресурси за Програмата в съответствие с член 10 от настоящия регламент или на партньорите може да бъде възложено изпълнението на процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане, когато е приложимо, в съответствие с член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. В съвместните процедури за възлагане, предоставяне или присъждане представители на партньорите в съвместната процедура за възлагане, предоставяне или присъждане могат също да са членове на комисията за оценка, посочена в член 153, параграф 3 от Регламент (ЕС, Е[...]вратом) 2024/2509.

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Програмата се изпълнява в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 при пряко управление или при непряко управление със субектите, посочени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от същия регламент.
2. Средствата, изпълнявани при непряко управление в дадена държава членка, се разпределят въз основа на:
  - а) населението на съответната държава членка и издръжката на живота в нея;
  - б) разстоянието между столиците на държавите членки;
  - в) степента на изпълнение, изчислена въз основа на най-новите налични данни.
3. Комисията допълнително уточнява тези критерии и свързаните с тях формули в работните програми, посочени в член 15. Тези формули избягват значителни намаления на годишния бюджет, разпределян на държавите членки в две последователни години, и намаляват прекомерните неравновесия в размера на разпределените средства.
4. Финансирането от Съюза може да се предоставя под всякаква форма в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, по-специално безвъзмездни средства, награди, поръчки и нефинансови дарения.

5. Когато финансирането от Съюза се предоставя под формата на безвъзмездни средства, то се предоставя като финансиране, което не е свързано с разходите, или, когато е необходимо, опростени варианти за разходите в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Финансирането може да бъде предоставено под формата на възстановяване на действително направените допустими разходи само когато целите на дадено действие не могат да бъдат постигнати по друг начин.
6. За целите на член 153, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 комисията за оценка може да бъде съставена частично или изцяло от независими външни експерти.
7. Публичноправните субекти и институциите и организациите в областта на образованието и обучението, младежта и спорта, които са получили над 50 % от своите годишни приходи от публични източници, различни от безвъзмездни средства от Съюза, през последните две години, се считат за разполагащи с необходимия финансов и оперативен капацитет за изпълнение на дейностите по Програмата. От тях не се изисква да предоставят допълнителни документи, за да докажат такъв капацитет.

[...] ДЯЛ V

УЧАСТИЕ В ПРОГРАМАТА

Член 13

Трети държави, асоциирани към Програмата

1. Програмата може да бъде отворена за участие на следните трети държави чрез пълно или частично асоцииране към Програмата в съответствие с целите, определени в член 3 [...] и приложими за:
  - а) членки на Европейската асоциация за свободна търговия, които са членки на Европейското икономическо пространство — в съответствие с условията, определени в Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и европейските микродържави (Андора, Монако, Сан Марино и градът държава Ватикан) — в съответствие с условията, определени в съответните споразумения;
  - б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и държави потенциални кандидатки — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения, протоколи и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;

- в) държави в рамките на европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения, протоколи и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- г) други трети държави в съответствие с условията, определени в специално международно споразумение относно участието на третата държава в програми на Съюза.

2. Споразуменията [...] за участие в Програмата, посочени в параграф 1:

- а) гарантират справедлив баланс по отношение на вноските и ползите на третата държава, [...] асоциирана към Програмата;
- б) определят условията за [...] асоцииране към [...] Програмата [...], включително изчисляването на финансовите вноски, състоящи се от оперативна вноска и такса за участие, [...] за [...] Програмата и нейните общи административни разходи;
- в) не предоставят на третата държава правомощия за вземане на решения в рамките на Програмата;
- г) гарантират правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси;
- д) когато е приложимо, гарантират защитата на интересите на Съюза в областта на сигурността и обществения ред.

3. За целите на параграф 2, буква г) от настоящия член третата държава предоставя необходимите права и достъп, изисквани съгласно регламенти (ЕС, Евратом) 2024/2509 и (ЕС, Евратом) № 883/2013, и гарантира, че [...] решенията, с които се налага парично задължение за субекти, различни от държавите, по смисъла [...] на член 299 от ДФЕС, както и [...] решенията и определенията на Съда на Европейския съюз, подлежат на изпълнение.

4. Трети държави, които са участвали в някои от предходните програми съгласно регламенти (ЕС) 2021/817, (ЕС) 2021/888, (ЕС) № 1288/2013 или (ЕС) 2018/1475 и са създали национална агенция в хода на някой от съответните програмни периоди, не се разглеждат за частично асоцииране към Програмата.

Частичното асоцииране към Програмата отговаря на следните изисквания:

- а) за трети държави съгласно параграф 1, буква б) споразуменията по принцип имат за цел пълно асоцииране на присъединяващите се държави, държавите кандидатки и държавите потенциални кандидатки. Споразуменията могат да предвиждат етап на частично асоцииране само като преходна стъпка за онези трети държави, които все още не са оперативно готови за пълно асоцииране;
- б) за трети държави съгласно параграф 1, букви в) и г), които нямат перспектива за пълно асоцииране, споразуменията могат да имат за цел частично асоцииране, при условие че такова частично асоцииране е в интерес на Съюза;
- в) третите държави, които са частично асоциирани към Програмата, зачитат ценностите на Съюза;
- г) в споразуменията се използва единен модел на частично асоцииране към Програмата, който е еднакъв за всички трети държави, посочени в параграф 1, буква б), и за тези, посочени в параграф 1, букви в) и г).
5. Комисията ежегодно предоставя на програмния комитет информация относно финансовите вноски от трети държави, участващи в Програмата чрез пълно или частично асоцииране, и тяхното разпределение за различните ѝ действия.

Член 14

Допустимост

1. Определят се критерии за допустимост, за да се подпомогне постигането на целите, определени в член 3 от настоящия регламент, в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
2. При процедури за възлагане, предоставяне или присъждане при пряко и непряко управление един или повече от следните правни субекти могат да отговарят на условията за получаване на финансиране от Съюза:
  - а) субекти, установени в държава членка;
  - б) субекти, установени в [...] трета държава, асоциирана към Програмата;
  - в) международни организации;
  - г) други субекти, установени в [...] трети държави, които не са асоциирани към Програмата, когато финансирането на тези субекти е от съществено значение за изпълнението на действието и допринася за постигането на целите, определени в член 3.
3. В допълнение към член 168, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 [...] асоциираните към Програмата трети държави, посочени в член 13, параграф 1 от настоящия регламент, когато е подходящо, могат да участват във всички механизми за възлагане на поръчки, посочени в член 168, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, и да се възползват от тях. Правилата, приложими за държавите членки, се прилагат *mutatis mutandis* за асоциираните към Програмата [...] трети държави.

4. Процедурите за възлагане, предоставяне или присъждане, засягащи сигурността или обществения ред, по-специално по отношение на стратегическите активи и интересите на Съюза или на неговите държави членки, се ограничават в съответствие с член 136 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
5. В работната програма, посочена в член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 или документите, свързани с процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане, могат допълнително да се уточнят критериите за допустимост, посочени в настоящия регламент, или да се определят допълнителни критерии за допустимост за специфични действия.

Член 14а

Мерки за улесняване на участието в Програмата

Държавите членки и асоциираните към Програмата трети държави предприемат всички необходими и подходящи мерки за премахване на всякакви правни и административни пречки пред правилното действие на Програмата, включително, когато е възможно, мерки с цел решаване на проблеми, които създават затруднения за получаването на визи или разрешения за пребиваване.

[...] ДЯЛ VI

ПРОГРАМИРАНЕ

Член 15

Работна програма

1. Програмата се изпълнява чрез работните програми, посочени в член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
2. За целите на първоначалното им включване новите действия при пряко управление се приемат от Комисията в отделна работна програма („работна програма за нови действия“). Работната програма за нови действия е специфична и напълно отделна от работната програма за изпълнение на действията, които не са нови действия („редовната работна програма“). Новите действия се предлагат въз основа на следните критерии:
  - а) привеждане в съответствие с целите на Програмата;
  - б) привеждане в съответствие с приоритетите, свързани с Програмата, определени в съответните инструменти на Съвета;
  - в) европейска добавена стойност;
  - г) отражение върху бюджета на другите действия по Програмата.

3. За първото си осъществяване чрез работна програма по силата на настоящия регламент, възможностите за развитие на талантите и високите постижения, посочени в член 5, буква а), се считат за нови действия, независимо от начина им на управление, и се приемат от Комисията в самостоятелна работна програма за нови действия. Комисията разработва работната програма за нови действия, отнасяща се до възможностите за развитие на талантите и високите постижения, в тясно сътрудничество с програмния комитет, преди да му представи проекта на акт за изпълнение. Програмният комитет предоставя информация относно оперативната насока на новото действие и условията за неговото изпълнение.
4. Последващото финансиране на новите действия след първоначалното им изпълнение в рамките на работна програма за нови действия подлежи на оценка от страна на Комисията, в която се анализира, наред с другото, до каква степен тези действия отговарят на целите на Програмата и на критериите, посочени в параграф 2.
5. Изпълнението на действията, които вече не са нови действия, се осъществява чрез редовната работна програма.
6. Що се отнася до възможностите за развитие на талантите и високите постижения, Комисията представя на Съвета резултатите от оценката, посочена в параграф 4. Преди да включи действието в редовната работна програма, Комисията отчита в максимална степен становищата, изразени в Съвета.

7. В работните програми се определят подробно, когато е приложимо:
- а) индикативната сума, разпределена за всяко действие;
  - б) индикативната сума, разпределена за всеки сектор;
  - в) разпределението на средствата между държавите членки и третите държави, асоциирани към Програмата, за действията, които ще се управляват от националната агенция;
  - г) за нови действия, които да бъдат включени в работната програма за нови действия — доказване на съответствие с критериите, посочени в параграф 2;
  - д) за нови действия, които да бъдат включени в редовната работна програма — резултатът от оценката, в която се анализира, наред с другото, до каква степен тези нови действия отговарят на целите на Програмата и на критериите, посочени в параграф 2.
8. Всяка работна програма се приема от Комисията посредством акт за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане по член 22а.
9. Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта за акт за изпълнение по настоящия член, и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

[...] ДЯЛ VII

КОМУНИКАЦИЯ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ

Член 16

Информация, комуникация и разпространение

1. В сътрудничество с Комисията и националните органи националните агенции [...] разработват последователна комуникационна стратегия по отношение на разяснителните кампании и разпространението и използването на резултатите от дейностите, подкрепяни в рамките на действията, управлявани по Програмата от посочените национални агенции. [...]
2. Националните агенции [...] подпомагат Комисията в изпълнението на общата ѝ задача за разпространение на информация относно Програмата, включително информация за действията и дейностите, управлявани на национално равнище и на равнището на Съюза, и за резултатите от нея. Националните агенции информират имащите отношение целеви групи за действията и дейностите, предприемани на тяхната съответна територия.
3. [Действията и дейностите, посочени в параграфи 1 и 2, се изпълняват в съответствие с Регламент (ЕС) [XXX]* на Европейския парламент и на Съвета [Регламент относно изпълнението], с който се установяват правилата за проследяване на разходите и рамката за изпълнение на бюджета, включително правилата, приложими за всички програми на Съюза по отношение на задълженията за информация, комуникация и видимост, включително по-специално задълженията за бенефициерите и партньорите по изпълнението.]

[...] ДЯЛ VIII

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОДИТ

Член 17

Мерки за непряко управление на национално равнище

1. В съответствие с член 157, параграф 1, трета алинея от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 изпълнението на Програмата при непряко управление изисква определянето на национален орган и национална агенция, както е посочено в членове 18 и 19.
2. Националният орган [...] действа като орган за непряко управление съгласно [...] член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточка v) от [...] Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 [...] в контекста на мониторинга, контрола и одита на националната агенция и запазва [...] основната отговорност пред Комисията за цялостното изпълнение на [...] средствата на Съюза от националната агенция [...].
3. Националната агенция действа като орган за непряко управление съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточки v) или vi) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и отговаря за всички задачи по изпълнението на бюджета, посочени в споразумението за финансово участие с Комисията.

Национален орган

1. Държавите членки и [...] третите държави, асоциирани към Програмата, определят публичноправен орган за национален орган за целите на настоящия регламент. Те могат да определят повече от един национален орган. Те уведомяват Комисията чрез своето постоянно представителство или мисия в Европейския съюз за [...] своите национални органи [...] и за [...] лицата, законно оправомощени да действат от [...] името на тези национални органи.
2. Националният орган определя национална агенция за цялата продължителност на Програмата и уведомява Комисията за това. Националният орган не може да определи министерство за национална агенция [...]. Националният орган може да определи повече от една национална агенция. В случаите, когато има повече от една национална агенция, държавите членки и третите държави, асоциирани към Програмата, създават подходящ механизъм за координиране на изпълнението на Програмата на национално равнище.
3. Националният орган назначава независим одитен орган, както е посочено в член 21.

4. Националният орган предоставя на Комисията подходяща предварителна оценка, в уверение на това, че националната агенция отговаря на минималните изисквания, посочени в член 157, параграфи 1 – 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, и на изискванията на Съюза относно стандартите за вътрешен контрол за националните агенции и правилата за управлението на финансовите средства по Програмата.

За целите на първа алинея се прилагат следните разпоредби:

- а) за процедурите, изрично изисквани от Комисията, включително нейните собствени и тези, посочени в настоящия регламент, не се извършва предварителна оценка в съответствие с [...] член 157, параграф 7, буква б) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509;
- б) за процедури, различни от посочените в буква а), националният орган извършва предварителна оценка, която се основава на неговите собствени проверки и одити или на проверки и одити, извършени от независимия одитен орган;
- в) когато националната агенция, определена за Програмата, е същата като националната агенция, определена в съответствие с регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888, обхватът на предварителната оценка се ограничава до новите изисквания, освен ако за нея няма други основания.
5. В случай че Комисията отхвърли определената национална агенция въз основа на своята преценка на предварителната оценка или ако националната агенция не отговаря на минималните изисквания, определени от Комисията, националният орган гарантира, че са предприети необходимите коригиращи действия за осигуряване на съответствие, подлежащи на одобрение от Комисията, или определя друг орган за национална агенция. В изключителни случаи, когато национална агенция престане да функционира или да съществува и самият национален орган изпълнява задачи по изпълнението на бюджета в съответствие с настоящия регламент и съответните споразумения по него, той се освобождава от предварителната оценка.

6. Националният орган осигурява подходящо съфинансиране [...] на операциите на своята национална агенция, за да се гарантира, че Програмата се управлява в съответствие с приложимите правила на Съюза.
7. Националният орган гарантира, че назначенията на лицата, отговорни за управлението на националната агенция, са обосновани от естеството на дейността, се правят съгласно справедливи и прозрачни правила и процедури и не водят до конфликт на интереси. [...]
8. Националният орган осъществява мониторинг и упражнява надзор на задачите по изпълнението на бюджета, възложени на неговата национална агенция. Той своевременно информира Комисията и провежда консултации с нея преди вземането на всяко решение, което може да окаже значително въздействие върху управлението на Програмата и върху средствата по Програмата.
9. Всяка година националният орган представя на Комисията доклад за извършените от него дейности по мониторинг и надзор и, когато е целесъобразно, декларация за последващите действия във връзка с коментарите, направени от Комисията в отговор на такъв доклад.
10. Националният орган поема и носи отговорността за правилното управление на средствата на Съюза, прехвърлени от Комисията на националната агенция в рамките на Програмата.

11. В случаи на нередност, небрежност или измама, дължащи се на националната агенция, или на сериозни пропуски, задължения или незадоволителни резултати от страна на националната агенция, когато някой от тези случаи води до претенции от страна на Комисията към националната агенция, националният орган възстановява на [...] Комисията тези претенции.
12. В случаите, посочени в параграф 11, националният орган може да оттегли мандата на националната агенция по своя собствена инициатива или по искане на Комисията. Когато националният орган желае да оттегли този мандат по други основателни причини, той уведомява за това Комисията в разумен срок преди предвидената дата на прекратяване на мандата на националната агенция. В такива случаи националният орган и Комисията официално договарят конкретни преходни мерки с ограничен срок.
13. В случай на оттегляне, посочено в параграф 12, националният орган провежда необходимите проверки по отношение на средствата на Съюза, поверени на националната агенция, чийто мандат е оттеглен, и осигурява безпрепятственото прехвърляне на тези средства на новата национална агенция, както и на всички документи и управленски инструменти, необходими за управление на Програмата. Националният орган предоставя на националната агенция, чийто мандат е оттеглен, финансовата подкрепа, необходима, за да продължи да изпълнява договорните си задължения към бенефициерите по Програмата и към Комисията до момента на прехвърляне на тези задължения на нова национална агенция. Ако има преходен период между оттеглянето на този мандат и определянето на нова национална агенция, прието от Комисията, националният орган отговаря през този период за всички задължения на националната агенция, както е предвидено в настоящия регламент, и за всички нейни неизпълнени договорни задължения по отношение на бенефициерите по Програмата и на Комисията.

14. Когато национална агенция прекрати дейността си или съществуването си и не бъде определена нова национална агенция в резултат на оттеглянето на трета държава от Програмата, националният орган носи основната отговорност за всички задължения на националната агенция и за изпълнението и приключването на всички неизпълнени договорни задължения по отношение на бенефициерите по Програмата и на Комисията.
15. По искане на Комисията националният орган определя институциите или организациите, или видовете такива институции и организации, които имат право да участват в действия по Програмата на неговата територия.
16. Националният орган в сътрудничество с Комисията допринася за насърчаването [...] и улесняването [...] на ефективните полезни взаимодействия и допълване с други фондове или програми на Съюза, национални или регионални фондове или програми.

[...]

Член 19

Национална агенция

1. Националната агенция:
  - а) е орган по смисъла на член 62, параграф 1, първа алинея, буква в), подточки [...] v) или vi) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и се урежда от правото на държавата членка или на третата държава, асоциирана към съответната Програма;
  - б) разполага с подходящ капацитет за управление, персонал и инфраструктура, така че да изпълнява задачите си по задоволителен начин, като осигурява ефикасно и ефективно управление на Програмата и добро финансово управление на средствата на Съюза;
  - в) разполага с оперативни и правни средства за прилагане на правилата за административното, договорното и финансовото управление, определени на равнището на Съюза;
  - г) разполага с необходимия експертен опит за ефективно изпълнение на действията във всички сектори на Програмата, за които получава финансиране от Съюза;
  - д) предлага – при поискване от Комисията – подходящи финансови гаранции, учредени за предпочитане от публичен орган, които съответстват на размера на средствата на Съюза, които трябва да управлява.
2. Националната агенция планира по подходящ начин своите задачи за изпълнение на съответните действия, определени в работната програма, посочена в член 15, и на съответните споразумения с Комисията, както и за дейностите по информация, комуникация и разпространение, посочени в член 16, параграф 2.

3. Националната агенция управлява всички етапи от жизнения цикъл на проектите за дейностите по Програмата, за които отговаря, в съответствие с член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и съответните споразумения с Комисията.
4. Националната агенция отпуска безвъзмездни средства на бенефициерите по смисъла на член 2, точка 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 чрез споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства, в съответствие с посоченото от Комисията за съответното действие по Програмата.
5. Националната агенция не може да делегира на трето лице каквато и да било възложена ѝ задача, свързана с Програмата или с изпълнението на бюджета, без предварително писмено разрешение от националния орган и от Комисията. Националната агенция носи цялата отговорност за задачите, делегирани на трето лице.
6. Всяка година националната агенция предоставя на своя национален орган и на Комисията декларация за управление, доклад за изпълнението и всички други документи, изисквани в съответствие с член 158 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
7. Националната агенция предприема своевременно мерки, съобразени коментарите, направени от Комисията след осъществения от нея анализ на годишната декларация за управлението и доклада за изпълнението и на независимото одитно становище по тях.

Европейска комисия

1. Въз основа на изискванията за съответствие за националните агенции, посочени в член 18, параграф 4, Комисията прави преглед на националните системи за управление и контрол, като използва по-специално предварителната оценка, предоставена от националния орган, годишната декларация за управлението на националната агенция и становището на независимия одитен орган по нея, както и годишния доклад на националния орган, посочен в член 18, параграф 9.
2. Въз основа на предварителната оценка, посочена в член 18, параграф 4, Комисията приема, приема условно или отхвърля определената национална агенция в подходящ срок, който се съгласува между Комисията и националния орган. Комисията не влиза в договорни отношения с националната агенция, докато не приеме предварителната оценка за задоволителна или не предприеме подходящи надзорни мерки в съответствие с член 157, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. В случай на условно приемане Комисията може да приложи пропорционални предпазни мерки в договорните си отношения с националната агенция. Ако националната агенция вече не отговаря на минималните изисквания, Комисията може да преустанови договорните си отношения с националната агенция, докато не бъдат предприети коригиращи действия за осигуряване на съответствие, като в противен случай може да поиска от националния орган да оттегли мандата на националната агенция и да определи нова, при условие че бъде извършена положителна предварителна оценка.

3. Комисията предоставя на националните органи и на националните агенции подходяща информация и насоки, за да осигури последователно и висококачествено изпълнение и управление на Програмата. По-специално, тя определя механизмите за планиране, управление на проекти и отчитане и гарантира, че тези механизми следват прости процедури.
4. Комисията не предоставя средства по Програмата на националната агенция, докато последната не одобри своите документи за планиране в съответствие с член 19, параграф 2.
5. Комисията предоставя на националната агенция следните средства по Програмата:
  - а) вноска за отпускане на безвъзмездни средства за действията по Програмата, чието управление е поверено на националната агенция;
  - б) вноска в подкрепа на задачите на националната агенция по управление на Програмата;
  - в) ако е приложимо, допълнителна вноска за действията съгласно член 7, букви а) и б).
6. Комисията съобщава на националния орган и на националната агенция резултата от своя анализ и коментарите си по годишния доклад и декларацията за управлението, посочени в член 18, параграф 9 и член 19, параграф 6, и относно одитното становище, посочено в член 21, параграф 2.

7. В случай че Комисията не приеме годишната декларация за управлението или независимото одитно становище по нея или в случай на незадоволителни мерки от страна на националната агенция за съобразяване с коментарите на Комисията, Комисията може да приложи всякакви предпазни и корективни мерки, необходими за защита на финансовите интереси на Съюза, в съответствие с член 132 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
8. Комисията насърчава и поддържа активен диалог и сътрудничество с националните агенции и националните органи, включително обмен [...] на добри практики, редовни срещи или други средства, с оглед на подобряването и осигуряването на последователното изпълнение и управление на Програмата. Тя гарантира също така, че са налице подходящи условия за ефективен обмен на информация между институциите на Съюза, националните агенции или другите органи и структури, които изпълняват Програмата, при пряко или непряко управление.
9. Комисията [...] гарантира, че [...] информационните системи, необходими за [...] изпълнение [...] [...] на целите на Програмата, определени в член 3, [...] по-специално при непряко управление, са ефикасни, стабилни и лесни за ползване. Програмата подпомага разработването, експлоатацията и поддръжката на такива информационни системи.

Независим одитен орган

1. Независимият одитен орган:
  - а) притежава необходимата професионална компетентност за извършване на одити в публичния сектор;
  - б) гарантира, че при своите одити взема предвид международно признатите одитни стандарти;
  - в) не е в положение на конфликт на интереси по отношение на правния субект, в чиято структура е националната агенция. По-специално, независимият одитен орган е функционално независим по отношение на правния субект, в чиято структура е националната агенция.
2. Независимият одитен орган изготвя одитно становище относно годишната декларация за управлението, посочена в член 158, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. То съставлява основата на общата увереност по член 127 от посочения регламент [...].
3. Независимият одитен орган предоставя на Комисията и нейните представители, както и на Сметната палата, пълен достъп до всички документи и доклади в подкрепа на одитното становище, което издава относно годишната декларация за управлението на националната агенция.

Принципи на системата за контрол

1. Комисията отговаря за надзорните проверки по отношение на действията и дейностите по Програмата, които се управляват от националните агенции. Комисията определя минималните изисквания за проверките, извършвани от националната агенция и от независимия одитен орган.
2. Националната агенция отговаря за проверките от първо ниво на бенефициерите на безвъзмездни средства за действия, които управлява, както е определено в работната програма, посочена в член 15. Тези проверки осигуряват достатъчно гаранции, че отпуснатите безвъзмездни средства са използвани по предназначение и в съответствие с приложимите правила на Съюза.
3. По отношение на средствата по Програмата, преведени на националните агенции, Комисията гарантира подходяща координация на своите проверки с националните органи и националните агенции въз основа на принципа на единния одит и на анализ на риска.

[...] ДЯЛ IX

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 22а

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. Комитетът може да заседава в специални състави, за да разглежда секторни въпроси. Когато е целесъобразно, в съответствие с неговия процедурен правилник и в специални случаи, на заседанията му могат да бъдат поканени да участват като наблюдатели външни експерти, включително представители на социалните партньори.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 23

Отмяна

Регламенти (ЕС) [...] 2021/817 и [...] (ЕС) [...] 2021/888 се отменят, считано от 1 януари 2028 г.

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на съответните действия – до тяхното приключване – съгласно регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888, които продължават да се прилагат за съответните действия до тяхното приключване.
2. Финансовият пакет за Програмата може да покрива и разходи за техническа и административна помощ, необходими за осигуряване на прехода между Програмата и мерките, приети съгласно регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888.
3. Държавите членки гарантират на национално равнище безпрепятствения преход между действията, извършени съгласно регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888, и действията, които ще се изпълняват по настоящата Програма.
4. Позоваванията на Европейската доброволческа служба в правните актове на Съюза се разбират като включващи позовавания на доброволчеството съгласно Регламент (ЕС) 2021/888 и настоящия регламент.

Член 25

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2028 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател

_____

_____